

جلسه ۳۰۷

صورت مشروح روز یکشنبه

۲۱ شهریور ۱۳۲۹

مجلس سه ساعت و ربع کم قبل از غروب در تحت ریاست آقای مؤتمن‌الملک افتتاح گردید صورت مجلس روز شنبه ۲۰ را آقای میرزا رضا خان نائینی قرائت نمودند غائبین جلسه قبل بدون اجازه میرزا علی اکبر خان دهخدا - آقا سید محمد باقر ادیب حاج امام جمعه .

مریض - آقای حاج آقا - آقای حاج وکیل الرها یا ۴۰ دقیقه از وقت مقرر تأخیر نموده اند با اجازه - آقای دکتر لقمان

رئیس - در صورت مجلس ملاحظاتی هست **دکتر حاج رضاخان** - در کلیات نوشته

که بنده مخالف بودم مخالف با این نبودم که از حق انتخاب محروم خواهند شد بجهت اینکه انجمن نظار جز را میبرد آنجا هر رأی هم میدهند بنده آنها را از وکیل داشتن محروم می دانستم باین معنی که قراء و قضیات با این انتخاب جمعی محروم خواهند بود از داشتن نمایندگی .

حاج سید ابراهیم - بنده در حوزة بندی خراسان و سبزوار گفتم که حوزة ها متناسب نیست نه اینکه آن حوزة غیر متناسب است بلکه گفتم با سایر حوزة تناسب ندارد

رئیس - این دو فقره اعتراض همینطور اصلاح میشود دیگر ملاحظاتی نیست در صورت مجلس **آقا میرزا احمد** - در غالب صورت جلسات که نوشته شده است خوانده میشود که صورت مجلس قبل قرائت شد دیگر نینویسد که تصویب شد خوب است نوشته شود که صورت مجلس قبل بعد از قرائت تصویب شد تا اینکه مند باشد برای یک وقتی که مجلس محتاج باشد .

رئیس - بله صحیح است دیگر ملاحظاتی نیست (ملاحظاتی نبود)

رئیس - صورت مجلس تصویب شد دست خطی از آقای آیت‌الله خراسانی رسیده است قرائت میشود دستخط مزبور بعبارت ذیل قرائت شد .

مقام مقدس نیابت سلطنت عظمی دامت عظمة مجلس محترم شورای ملی شیدالله تعالی ارکانه تمام مجاهدات و زحمات چند ساله که در استعکام اساس مشروطیت تحمل شد برای حفظ استقرار مملکت اسلامی و ترویج شریعت و شرع اسلام و دفاع ظلم و بسط عدل و امر بمعروف و نهی از منکر و ترفیه حال رعیت بوده جماعتی این مطالب را از لوازم مشروطیت دانسته و میدانند لیکن اسفا بواسطه سوء استعمال و داخل بودن اشخاص سفیه در امور مملکت و اعمال و افراط تا اکنون نتیجه بدی داده موجب تنفر عموم را فراهم و مشروطیت را بد نام و تا بحال مکرر کتباً و تلگرافاً جمیع این مفاسد را خاطر نشان اولیای دولت و وکلای ملت نموده همه را به مسامحه گذرانیده در مقام اصلاح مفاسد و تدارک مافات بر نیامدند دفاع و نهی اکید از منکرات و کفریات نغرمودید عاقبت وخیم خواهد بود آنچه در عهده داشتیم اعلام نموده که همدانته تعالی مسئول نباشد انشاءالله روابطه بین دول و ملل از دست

ندهند تادرسایه این استقلال مملکت اسلامی محفوظ بماند محمد کاظم

رئیس - مجلس شورای ملی همیشه مکرر بر مکرر استیضاح و استوالات شخصی در باب منکرات و منهیات شرعیه از وزراء کرده است مجلس شورای ملی اساس بر شریعت مطهره نبوی است و طیفه خود را بغوی میداند و بشیر از پیشرفت احکام شرعیه قصد دیگری ندارد و حالام که این دستخط حضرت آیت‌الله قرائت شد بنده از طرف مجلس تأکید ببلینی بهیشت وزراء خواهم نموده اقدامات سخت بشود و نتیجه مطلوبه بدست بیاید عموم نماینده گان تصدیق کردند قانون انتخابات شروع میشود حوزة انتخابیه خمس بعبارت ذیل قرائت شد

زنجان - ابررود - طارمات - افشار - ادیار انگوران - دوریان ۳ نفر .

حاج سید ابراهیم - بنده در لفظ طارمات اشکال داشتم و این اسامی که برده میشود برای این است که محل انجمن جزء میین شود و طارمات هم لفظ عام است برای چندین نقطه است که مرکز این نقطه را بطور وضوح بیان کنند که درست معلوم شود

ذکاء الملک مخبر کمیسیون - این است که طارمات نوشته شده است یکی طارم علیاست و یکی طارم سفلی

ادیب‌التجار - بنده بالفظ طارمات که بلفظ جمع است مخالفم و همان طور که گفته شد طارم علیا و طارم سفلی جزء خمس طارم سفلی جزو قزوین بوده است و حالام پیشنهاد کرده‌ام که طارم سفلی جزء قزوین شود

رئیس - دیگر مخالفی هست (خیر) پیشنهاد ادیب‌التجار قرائت میشود .

پیشنهاد مزبور بعبارت ذیل قرائت شد بنده پیشنهاد می کنم حوزة انتخابیه خمس بعبارت ذیل نوشته شود .

خمس - زنجان - ابررود - طارم علیا الی آخر .

ذکاء الملک - ارم علیا را اگر تنها جزء خمس بکنیم آنوقت عده زنجان بالنسبه کم میشود همینطور طارم سفلی را هم اگر جزو قزوین بکنیم آنوقت نسبت بین زنجان و قزوین درست نمیشود

رئیس - مخبر قبول نمیکند پس رأی میگیریم آقایانیکه پیشنهاد ادیب‌التجار را قابل توجه میدانند قیام نمایند کسی قیام ننمود .

رئیس - قابل توجه نشد پیشنهاد آقای زنجان قرائت میشود .

پیشنهاد مزبور بعبارت ذیل قرائت شد بنده پیشنهاد می کنم که حوزة بندی خمس چنین نوشته شود .

زنجان و توابع - حومه سلطانیه - ابررود طارمات - افشار - ادیاد - انگوران دوویران وسایر بلوکات ۳ نفر

مخبر - این پیشنهاد اصلاح عبارتی است کمیسیون قبول دارد

رئیس - پس همین طور قرائت میشود و رأی میگیریم حوزة مزبوره باصلاح زنجان مجدداً قرائت شد

رئیس - رأی میگیریم باین حوزة انتخابیه آقایانی که تصویب میکنند قیام نمایند اغلب قیام نمودند .

رئیس - با اکثریت تصویب شد حوزة سنجان و دامغان ۵ سنجان دامغان ۶ نفر .

رئیس - مخالفی هست مرکز انتخابیه سنجان **لواءالدوله** - دامغان حوزة انتخابیه لازم دارد چون خود دامغان جمعیت زیادی دارد و از حیث مسافت هم خیلی دور است

مخبر - این يك حوزة است و مرکز سنجان است حالا اگر شعبه وانجمن جزء لازم داشته باشد مانعی نیست .

رئیس - رأی میگیریم باین حوزة انتخابیه آقایانی که تصویب میکنند قیام نمایند اغلب قیام نمودند .

رئیس - با اکثریت تصویب شد حوزة ساوه و زرند ساوه - زرند - توابع یک نفر

رئیس مخالفی هست **حاج عز الممالک** - اینجا با اعتقاد بنده

باید بعضی اسامی زیاد شود و خلجستانی هست که باید نوشته شود و معلهای دیگر هم هست پیشنهاد میکنم که آنطور نوشته شود .

بیهجت - بنده مسیون نیستم اگر دو خلجستان است که مخالف نیستم اگر يك خلجستان است که جزه عراق شده است

مخبر - دو خلجستان است یکی جزه عراق است و یکی جزه ساوه هم بوده

رئیس - دیگر مخالفی نیست آقای حاج عز الممالک پیشنهاد خواهد کرد .

حاج عز الممالک - بله

رئیس - تا پیشنهاد برسد حوزة شاهرود بسطام قرائت می شود بترتیب ذیل قرائت شد شاهرود بسطام نردین توابع ۱ نفر

رئیس - مخالفی هست مخالفی نبود مرکز انتخابیه شاهرود .

رئیس - رأی میگیریم بحوزة انتخابیه شاهرود و بسطام آقایانیکه تصویب میکنند قیام نمایند اغلب قیام کردند .

رئیس - با اکثریت تصویب شد پیشنهاد حاج عز الممالک راجع ساوه و زرند رسیده قرائت میشود

پیشنهاد مزبور بعبارت ذیل قرائت شد بنده پیشنهاد می کنم که حوزة انتخابیه ساوه و زرند این طور نوشته شود .

ساوه - زرند - خلجستان - مزلقان چلی و توابع .

مخبر - ضرری ندارد این اصلاح عبارتی است قبول داریم .

رئیس - رأی میگیریم بحوزة انتخابیه ساوه و زرند آقایانیکه تصویب میکنند قیام نمایند اغلب قیام نمودند .

رئیس - با اکثریت تصویب شد حوزة انتخابیه طهران قرائت میشود .

طهران - غار - فشافویه - سوار - ورامین - شهریار - ساوجبلاغ - اشتهارد - برقان - فشد -

گن - سولقان - لواسانات - شیرانات - قصران - ورد - شهرستانک ۱۰ نفر رئیس - مخالفی هست .

بجهت - در حوزه انتخابیه طهران دونظر ملاحظه میشود یکی نظری است که سابق عرض کردم و آن تجزیه بلوکات دور دست است از مرکز انتخابیه در آن خصوص عرض میکنم ولی در عهده نمایندگان که تقریباً پنج شش نفر باید زیاد شود تعجب میکنم که در پایتخت چرا ملاحظه نشده و این عرضیکه میکنم گویا سندیست داشته باشد بجهت اینکه همیشه نظریات ما معطوف بطهران است و بسیار نقاط ملاحظه نمیکنیم و اگر آقایان ملاحظه آن ترتیب سابق را بکنند که باآذربایجان ۱۹ نفر نماینده داده بودند بطهران هم ۱۵ نفر داده بودند و اگر ما فرض این را بکنیم که برای شهر طهران ۱۵ نفر زیاد است البته توابع هم دخیل است و انجمنهای نظار جزء هم تشکیل میشود اگر اینطور نظر را ملاحظه کنیم که برای تهران زیاد میشود اگر میگوئیم برای تمام این حوزه ها زیاد است باید دلیل احصائیه یاوریم که احصائیه شده باشد که مطابق احصائیه این حق را از ایشان گرفته باشیم مادامیکه احصائیه در دست نداریم نمیتوانیم این حرف را بزنیم پس حدس و تخمین است و بعدس و تخمین هم که نمیتوانیم ثابت کنیم جمعیت «ن جا چه اندازه است پس کم کردن از عهده باقره نفرصیح بست و نمیشود تغییر داد و اینکه میافزاییم بملاحظات میافزاییم یعنی بملاحظه مال اندیشی و خصوصیات دیگر مثل اینکه همان ملاحظات بایلات حق انتخاب یکنفر میدهم در پایتخت که نماینده گانش از همه جا باید انتخاب شود و نظری هم در انتخاب سایر جاها باید داشته باشند آنوقت میآییم کم میکنیم در این خصوص خیلی بیاماده میدانم که این پنجنفر کم شود لهذا بنده عقیده ام این است و پیشنهادی هم کرده ام که عهده نمایندگان طهران ۱۵ نفر باشد و تسنا بکنم که آقایان در این پیشنهادی که بنم کرد برای بهند و اعتقاد هم این است که این عهده تقسیم شده بشناط دور دست حالا مجلس در اینخصوص رای بدهد یا ندهد او را جزء پیشنهاد خودم قرار نندادم.

محمد هاشم میرزا - اینکه آقای بجهت دلیل آوردند که چون ۱۵ نفر بوده است نباید دست بخورد باین دلیل اگر بخواهیم ملاحظه کنیم اول طهران ۶۰ نفر وکیل داشت و ممکن است شصت نفر بنویسند ولی آنکسانیکه ۱۰ نفر نوشته اند و مدتی هم در کمیسیون معطل شده اند باتحقیقات اینده را معین کرده اند و مطابق واقع هم نوشته اند اول جمعیت خود تهران بترتیبیکه در نزد کام و وزیر از (۴۰۰۰۰۰) نفر تجاوز نکرده است گویا عقیده اهالی طهران هم همین باشد و بلوکات تهران هم تعیین کرده بودند بیک کرور و تخمین هم که دولت و حکومت طهران در پایتخت که نزدیک در تحت نظر خودشان است غیر از تخمین است که در دور دست بکنند و هیئت دولت اشخاصی را که از طرف خودشان بکمیسیون نظامنامه انتخابات فرستاده بودند برای تهران و بلوکات ۹ نفر نوشته بودند یکنفر هم برای فیروز کوه و دماوند نوشته بودند که جمعا

ده نفر بشود اعضای کمیسیون ملاحظاتیکه آقایان میفرمایند یکنفر دیگر اضافه نمودند بدون فیروز کوه و دماوند ۱۰ نفر میشود طهران بیشتر در ۴۰۰ هزار نفر و توابع بیشتر از یک کرور جمعیت ندارد زیرا تمام عرض و طول بلوکات همه معین شده است و این یک چیزی نیست که بواسطه دوری راه درست دقت نشده باشد و در دوره اول که بلوکات را جداجا وکیل داده بودند مثلا غار و فشافویه یکنفر خوار و ورامین یکنفر و همچنین سایر نقاط جزء هر کدام از اینها را حق یکنفر وکیل داده اند و روی هم رفته ده نفر داده اند حالا اگر میگویند در این نقاط جزء اشتباه شده است بگویند کدام است اگر بملاحظه دیگری آقایان تصور میکنند که اینجا پایتخت است و نمایندگان شان بهتر است و باید بیشتر نماینده داد این ملاحظه هم مدخلینی در انتخابات ندارد بواسطه اینکه اگر این ملاحظه را میخواستیم بکنیم باید در باب شهرهای دیگر هم بکنیم و آذربایجان که از تمام ولایات تمدنش بهتر بیشتر است پس باید بآنها هم حق اضافه وکیل بدیم و اگر ملاحظه کنیم خواهیم دید که در تهران بهر صد هزار نفر یک وکیل داده ایم و در سایر نقاط بهر ۱۲۰ هزار نفر یک وکیل میدهم هیچ تصور نمیکنم آقایانیکه کلبه مقر بودند برای تناسب باید راضی نشوند که بیشتر ارده نفر وکیل بطهران داده شود و اگر آقایان این نظر را دارند که از طهران که مردمانش هوشمند و متدین ترند زیادتر انتخاب شود عرض میکنم که از اطراف هم آنها را میباشند و کیشان هم میکنند اگر نقطه نظریات میفرمائید والا از این نقطه نظر بنده تصویب نمیکنم که علاوه بر آنچه دولت تصویب کرده است اضافه شود و مخالفم که یکنفر وکیل برای تهران اضافه کنند چه رسد به پنجنفر -

افتخار الواعظین - مخالفت بنده در باب وکلای تهران از دو حیث است یکی از حیث عهده است و یکی از حیث شرایطش که بنده لازم میدانم است که در انتخاب شوندگان و منتخبین ملت قید شود که بصیرت بر مقتضیات مملکتی داشته باشند و پیشنهادی هم کرده ام و آقای مخبر فرمودند که این مسئله یک چیزی است که در اشخاص نمیتوان تشخیص داد که کی بصیر است و کی نیست ولی آن قدر معلوم است که اشخاص لایق در طهران بیشتر پیدا میشوند تا در سایر نقاط ایران که اگر چنانچه علماء و مطلقین که امروز از برای حاضر کردن و فراهم نمودن حوائج این مملکت است خواسته باشیم پیدا کنیم در طهران بیشتر از سایر جاهای دیگر میتوانیم پیدا کنیم و از قرارای هم که بنده شنیده ام و صحت و سقمش را نمیدانم میگویند در هر جا پایتخت ها را یک حق زیاد از ایالات و ولایات میدهند مثلا اگر در سایر ایالات و ولایات بهر صد هزار نفر حق یکنفر وکیل میدهند در اروپا این رسم است که در پایتخت بر هر پنجاه هزار نفر جمعیت حق یکنفر وکیل میدهند و اینجا بنده یک نظر دیگر دارم و آن اینست که ما

در چیز را در نظر داریم یکی اینکه مجلس شورای ملی زود انعقاد پیدا کند و یک نظر دیگر اینکه عهده وکلا زیاد نشود که مبادا زیادی عهده سبب تاخیر افتتاح مجلس شود زیرا اگر عهده وکلا زیاد نشود افتتاح مجلس زود تر خواهد شد ولی بنده عقیده ام اینست که اگر چنانچه نمایندگان طهران را زیادتر قرار بدیم این سبب خواهد بود که مجلس شورای ملی زود تر افتتاح شده پس باینجهه است که بنده عهده نمایندگان طهران را با اطراف و محلهاتیکه شرح داده شده است کم میدانم و موافقم با آقایانیکه ۱۵ نفر را پیشنهاد کرده اند این یک جهت مخالفت بنده است یک جهت مخالفت بنده هم اینست که این انتخاب جمعیکه اینجا اسم برده شده است خیلی جاها غار فشافویه خوار ورامین الی آخر این را بنده از آقایان سؤال میکنم که اگر واقعا اسم بردن اینها برای اینست که فقط اسم آنها را میریم پس حق انتخابات را بیهماهالی طهران میدهم آنوقت این حوزه بندی که شده است صحیح است و اگر که ده نفر را بعهده بنده ۱۵ نفر بخواهیم بکنیم که بطهران و اینجاهاییکه اسم برده شده است ۱۵ نفر حق وکیل بدیم آنوقت منحصر کردن حوزه انتخابیه را بطهران این یک چیز غلطی است ما ۱۵ نفر وکیل میخواهیم تقسیم کنیم بین طهران و اینجاها حالا باید دید که بهر کدام از این محله که حق انتخاب پیدا میکنند یا دونفر که عهده شان باندازه دونفر وکیل است یا آنها مستقیا حق دونفر وکیل علیحده بدهند یا اینکه بگویند طهران و صد و پنجاه جای دیگر حق ۱۵ نفر وکیل دارند این بدیهی است و قتیکه انتخاب جمعی شد انتخاب تمام این محال در ضمن انتخابات شهر طهران مستهک خواهد بود و از برای آنها فقط زحمت آمدن و رفتن باقی خواهد بود و در این برای رای دادن چقدر خواهند آمد منتهی بگوئیم سه هزار نفر هم از ورامین بیایند برای رای دادن بدیهی است که در طهران بیش از سه هزار نفر جمع خواهند شد که رای بدهند و انتخابات طهران محروم خواهد کرد اهالی خارو ورامین را از انتخابات وکیل یا نژده نفر را که بطهران و اهالی میدهم خوب است از روی تناسب تقسیم کنیم که عهده بدهند چند نفر وکیل باید انتخاب کنند و بهر کدام هم که حق یکنفر وکیل میدهند مستقیا خود آنها رای بدهند یا بچهار صد رای یا بدویست رای یا به پنج هزار رای هر قدریکه جمع شده اند و تعرفه گرفته اند وکیل خودشان را انتخاب کنند و بطهران بفرستند اینست مخالفت بنده .

حاج شیخعلی - بنده خیلی متعجبم از این نقطه نظری که بعضی از آقایان دارند که خیلی ضدیت دارد با آن نقطه نظری اولیاشان میفرمایند نباید عهده زیاد شود و در جمع امرانما هم نوشته است متناسب آنوقت باز بجهت طهران پیشنهاد میکنند ۱۵ نفر طهران دیگر جای نیست که مانند ما بنده سال است بنده در طهران هستم شاید یک اندازه اطلاع حاصل کرده باشم اگر بخواهم از روی جمعیت بطهران حق وکیل بدیم بعهده بنده بیشتر از ۷ نفر حق نماینده ندارد و اگر مطابق احصائیه عهده جمعیت ملاحظه شود بچهار صد هزار نفر نمیرسد و حق نماینده طهران چهار نفر نمیرسد آنوقت اطراف طهران را مثل شهرهای دیگر که صد و ده هزار نفر یک وکیل داده اند

ورقه سفید و آقاییکه مخالفند ورقه کبود خواهند داد و در این موقع شروع باغذ آراه گردیده آقای حاج میرزا رضاخان صدق‌آوران را بشماره نایل‌احصا نمودند ورقه سفید ۴ ورقه آبی ۲۲

نایب رئیس - عده حضار ۶۵ نفر است بلا تکلف ماند دستور جلسه سه شنبه ۲۳ شوال - بقیه شور قانون انتخابات را بورت کمیسیون فوائده عامه راجع بجیره هر مز آقای حاج شیخعلی دردستور فرمایشی دارید *

حاج شیخعلی - رائی که در خصوص اذباب لطف الله گرفته شد اگر قابل توجه بود بموجب نظامنامه داخلی باید بکمیسیون ارجاع نشود اگر راجع باعتبار بود که باید با ورقه‌های گرفته شود. **نایب رئیس** - خوب است مطالب را درست استماع بفرمائید بعد اعتراض کنید در قابل توجه بودن آن بود که رای گرفته قابل توجه شد و رجوع شد بکمیسیون *

ادیب‌التجار - یکی اینکه دو ماده معیندر جزء دستور بوده و او مانده دیگر در باب اوراق مضره که با مضاه ۴۲ نفر از نمایندگان معترضین پیشنهاد شده که زودتر بمجلس بفرستند که آن‌ها را نمایندگان بشناسند اگر چه میدانم که از جانب رئیس بوزراء اخصار شده است ولی یکی دو مرتبه قناعت نکنند و مجدداً تأکید کنند که زودتر آن اوراق را بفرستند چون جهة دارده اینرا تذکار میکنم در بعضی از

روزنامه‌ها بعضی چیزها دیده شده و نسبت بعضی چیزها شنیده میشود لذا میخواهم صاحبان اوراق مضره را که شنیده میشود نمایندگان معترضین بشناسند و بملت برسانند و دیگر در باب طرح قانونی منع احتکار است استصفا کرده بودم که جزو دستور بگذارند و وعده هم فرموده بودند که اخطار بکنند بررئیس کمیسیون داخله که زودتر آنرا حاضر بکنند جزء دستور شود شاید فراموش کرده‌اند این مطلب مهم را استصفا میکنم که امشب اکیده امر شود که آن قانون را زودتر بدهند و جزء دستور گذاشته شود چون این اغتشاشات امر نان اسباب پریشانی نمایندگان معترض است بلکه این اندازه این قانون جلوگیری نماید و اسباب آسایش عامه بشود.

نایب رئیس - در باب آن دو ماده که فرمودید در جزء دستور امروز نبود بکمیسیون رفته است در باب اوراق مضره دیگر آنهم تقاضا کرده‌اند البته تأکید میشود در باب طرح قانونی راجع بمنع احتکار هم عرض کردم که وزیر داخله خواسته است که نظریات مستشار را در آن اخذ نماید و بفرستد عده هم که کانی نیست برای مذاکره مجلس یک ساعت از شب گذشته ختم گردید *

جلسه ۲۰۸ صورت مشروح جلسه روز ۳شنبه ۱۳۲۱ شوال ۱۳۲۱

رئیس (آقای مؤمن‌الملک) سه ساعت قبل از غروب بکرسی ریاست جلوس نموده و پس از یک ربع جلسه رسماً افتتاح شد. آقای آقا میرزا رضا خان نائینی صورت جلسه قبل را قرائت کرد (اسامی قاضین جلسه قبل بترتیب ذیل خوانده شد) *

فائین بی‌اجازه آقایان آقا سید محمد باقر ادیب حسینعلیخان - دهخدا - دکتر اسمعیل خان - حاج امام جمعه - فائین با اجازه - آقایان دکتر لطفان منتصر السلطان - آقا سیدجلیل - مساوات - مشترودی آقایانیکه از وقت مقرر تغلف کردند شبانی دو ساعت و نیم - لسان الحکماء - معزز الملک - میرزا ابراهیم قمی هر یک سی و پنج دقیقه

رئیس - در صورت مجلس ملاحظاتی هست ؟ **شبانی** - بنده دونفر و کبک کاشان را تقسیم نکرده بودم که یکی برای کاشان و یکی برای نظنز و جوشقان عرض کردم نظنز و حوالی آن که چندین هزار نفر جمعیت دارد بکلی باین ترتیب محروم میشوند.

رئیس - همینطور اصلاح میشود. **حاج عز‌الممالک** - در باب عده نماینده آن عربستان بنده و آنای بهجت هر دو یک پیشنهاد متحدالمضمون کرده بودیم که مقصود پنج فقره بوده و قابل توجه نشد آنجا نوشته است اولی قابل توجه شد لازم بود که این فقره اصلاح شود در باب حوزه بندی هم آقای بهجت اصلاحی پیشنهاد کردند بکمیسیون رجوع شد.

رئیس - مقصود این است که اندر ای دریکی از آنها شده و چون در دیگری اخذ رای نشده اینجا نمیتوانند بنویسند.

ادیب‌التجار - حضرتعالی این دو ماده که بامضای ۴۲ نفر نماینده بوده خودتان مقرر فرمودید جزء دستور شود جزء دستورها قرر دادید و آقای نایب رئیس اطلاع نداشتند.

رئیس - این راجع بدستور است اگر راجع بصورت مجلس مطلبی دارید اظهار کنید.

میرزا عر قاضی قلیخان - این مسئله که آقای شبانی اظهار کردند گویا اشتباه که دند بجهت اینکه از طرف آقای وحیدالملک پیشنهادی شد که این دو تجربه شود یعنی این دو نماینده که میدهند بکاشان و نظنز و جوشقان این دو تقسیم میشود یکی بکاشان و توابع داده شود و یکی بنظنز و جوشقان مقصود آقای وحید الملک تجزیه بوده و استدلال کردند باینکه اهالی نظنز و جوشقان محروم خواهند شد از انتخاب و اگر مقصودشان غیر از این بوده است همینطور مذاکره کردند آقای شبانی هم همینطور اظهار کردند و در صورت مجلس هم همینطور نوشته شده است.

رئیس - اگر بنا شود در صورت مجلس شخصی اعتراض بکند آن وقت چند نفر دیگر بگویند آن اعتراض صحیح نیست بقلانجهت این مثل اینستکه ما در صورت مجلس هم مذاکره میکنیم در صورتی که هر اعتراضی که میکنید ما همان طور اصلاح میکنیم حالا ملاحظه دیگری در صورت مجلس هست ؟

بهجت - بنده راجع به نظر پیشنهادی کرده بودم اسم برده نشده *

رئیس - اصلاح میشود صورت مجلس باین اصلاحات تصویب شد دستور قانون انتخابات حوزه کردستان قرائت میشود (باین ترتیب قرائت شد) کردستان عده نمایندگان - ۴ نفر - نقاط جزء هر حوزه انتخابیه)

سنندج - تلیق - اسفندآباد - چهاردوالی - حسین‌آباد - قرآتوره - ساران - هراتو - لائرزبان کوهی - مریوان - ادرامان - تعتر - راداو - گاورود - سورمور - یلووار - امیرآباد - جوانرود ادرامان مهملی - روانسر - شادی آباد - عده نمایندگان حوزه ۴ نفر مرکز انتخابیه سنندج

رئیس - در عده مخالفی هست ؟

دکتر حاج رضا خان - بنده در عده عرضی ندار اگر اجازه بفرمائید در خصوص سه نفر از برای سنندج عرض دارم عرض بکنم *

رئیس - بفرمائید *

حاج دکتر رضاخان - هر چند بنده هر چه توضیح خواستم مضرب جوابی بنده نفرمودند. باین جهت بازمیکنم عرض خودم را شاید جوابی بفرمایند که قانع بشوم اینجا مینویسد سنندج بعد بیست محل را مینویسد میخواستم عرض کنم این بیست محل چرا تابع سنندج باید باشند آیا ممکن نیست اولاً این نیست محل را که محل مینویسند و قسمت کنند و بهر یک یک و کل بدهند و این خیلی آسان تر خواهد بود که برای انتخابات لزوم اسم یکی را بنویسند از اینکه اسم دونفر را بنویسند در جائیکه بشود شعبه انجمن نظارت تشکیل شود البته سهل تر خواهد بود از برای لزوم و از برای سرعت جریان امور انتخابات انتخاب یکفراز سه نفر و آنوقت سنندج چون شهرت دارد البته هر سه نماینده را اهالی شهر خواهند برد و یک زحمت بیفائده کشیده اند این بیست محل *

ذکاءالملک - در خصوص محروم شدن این

ها بنده عرض نمیکند ولی در باب آنکه اینجا مبینند خیلی اسامی نوشته شده است نباید تصور بکنند که یک چیز فوق العاده برای کردستان قرار داده شده است و تفاوتی گذاشته شده است در بین کردستان و سایر نقاط این تفاوتی که گذاشته شده است بواسطه این بود که آقای عز‌الملک نماینده کردستان بودند که اسامی تمام محالات برده شد باینجهت تمام اسم برده شده است و این در باره تمام حوره های انتخابیه ممکن بود این اندازه اسامی بر ایشان نوشته شده باشد و این یک امر فوق العاده نیست بملایه چون سنندج که حوزه انتخابیه شده بود یکی حو ه سفر و یکی حوزه سنندج باینجهت اسامی این محالات برده شد تا اینکه تمایز باشند از همدیگر که معلوم باشد که آ بلو کاتی که جزء سنندج باشند کدام هستند و آهائیکه جزء سفر هستند کدام هستند اینستکه ما هم تصمیم داشتیم که اسامی بلو کات را صریحاً بنویسیم که اسباب اشکالی پیدا نشود چون اگر اسم یکی از این بلو کاتی که برای سنج نوشتم اگر نینوشتم معلوم نبود که باید باشند یا باسفر

افتخار الویعیظین - حق این است که از

روزی که این ترتیب انتخاب جمعی برآمده است بمجلس بنده هر چه فکر میکنم که علت داخلی این را بفهم هنوز نتوانسته ام بفهمم اگر نظریه دولت و مجلس بر این است که انتخابات زود بعمل بیاید و مجلس شورای ملی زود افتتاح باید یا بلا حظه اینک شاید دشورها بیشتر مردمانیکه بصیرند در امورات مملکتی و مقتضیات حالیه مملکت آنها زودتر انتخاب میشوند و آن‌ها باید انتخاب شوند اگر مقصودشان